

[Kirkeministeren.]

det i og for sig ikke fornødent for mig at give dette høje Ting Oplysninger, eftersom Dispositionen er foretaget af min Forgænger med Hjemmel i Tillægsbevillingsloven for 1933—34. Det, der her klages over, er altsaa en af Rigsdagen vedtagen Disposition, og vedkommende Ministers Hjemmel er derfor i den bedst tænkelige Orden. Som bekendt ansaa den daværende Minister det for i høj Grad paakrævet, at der blev givet Tilskud til en Række Kirkearbejder, men paa Grund af den daarlige økonomiske Stilling var det ikke muligt at opnaa Bevilling af Statskassen til disse Kirkearbejder, hvoraf hvert enkelt var angivet af Kirkeministeren med Opgivelse af, hvilket Beløb der skulde anvendes til hver af de paagældende Kirker. Om denne Bevilling har været ønskelig eller ikke ønskelig, er der meget forskellige Meninger om. Andre Partier har maaske en anden Opfattelse her, end vi har. Men Spørgsmaalet er i og for sig overhovedet ikke til Behandling i Dag, for Bevillingen er engang vedtaget af Rigsdagen og bragt til Udførelse af Ministeriet i Overensstemmelse med Rigsdagens Beslutning.

Det er oplyst, at Spørgsmaalet om Berettigelsen af denne Beslutning — det er ogsaa oplyst her i Dag — af en Tiendeejer er indbragt for Domstolene. Da denne Sag endnu ikke har fundet sin endelige Afgørelse, skal jeg indskrænke mig til at anføre, at det fremgaar af Forhandlingerne i Rigsdagen om Tiendeloven i Tiden omkring 1903, at det var Meningen, at Tiendeejerne kun kunde gøre Krav paa at oppebære 4 pCt. af den efter Lovens Regel udregnede Afløsningssum. Kirketiendeejerne blev ved denne Lov af 1903 stillet saa udmærket, at det er meget forbavsende, at en Kirketiendeejer har ment at burde gøre yderligere Krav gældende. I Ministeriet ved man Besked om, hvilke uhyre Summer der ved Afløsningen af Tiendeejernes Vedligeholdelsespligt er blevet udbetalt til fri Raadighed. Der er i Sandhed ingen Grund til at ynkes over, at Kirketiendeejerne er gaaet for nær.

For øvrigt ønsker jeg, naar Talen er om de 500 000 Kr., der med Hjemmel paa Tillægsbevillingsloven er laant hos Kirketiendemidlernes Reservefond, at sige et Par Ord om, at der allerede tidligere er laant rentefrit af den samme Reservefond, uden at der har været reageret heroverfor. Jeg kan ikke nægte, at jeg blev lidt overrasket, da det af den ærede Ordfører for Forespørgerne blev nævnt her i Dag. Jeg havde ikke ventet, at netop han var kommet ind paa det, men jeg skal gerne følge ham.

Jeg havde selv tænkt, at jeg, uanset om det ærede Medlem havde omtalt det eller ej, vilde sige et Par Ord derom. Jeg vil da gerne oplyse, at i sin Tid fandt der en Støtteaktion Sted til Fordel for de sønderjyske Kirker, hvis Markkapitaler var blevet værdiløse. Til dette Formaal blev der ydet en Støtte paa 400 000 Kr. i Henhold til en Ændring, der blev foretaget foranlediget ved et Ændringsforslag med en Bilagskrivelse fra Kirkeministeriet ved tredje Behandling af Finanslovsforslaget for 1924—25, altsaa i Marts 1924, det vil sige da Venstre havde Regeringsmagten. Af de 400 000 Kr. tilvejebragtes 160 000 ved rentefrit Laan af Kirketiendemidlernes Reservefond. Jeg fik af den ærede Ordførers Udtalelser det Indtryk, at han har opfattet Sagen saaledes, at dette rentefri Laan paa 160 000 Kr. af Kirketiendemidlernes Reservefond var en Opfindelse, der var fremkommet i Pastor Dahls Kirkeministertid. Det er det ikke. Den, der har gjort Opfindelsen, var den Mand, som var Kirkeminister i 1924, Minister Appel. Da jeg nu er kommet ind paa dette Spørgsmaal, skal jeg yderligere gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at det kan — maaske ikke helt ses, men dog lige skimtes, hvis man læser den Skrivelse igennem, der foreligger som Bilag i 1924, og desuden læser det igennem, der blev sagt af Venstres Ordfører og Folketingsudvalgets Ordfører ved Finanslovbehandlingen i 1924, at Opfindelsen allerede var gjort dengang. Men det fremgaar af de Akter, der ligger i Ministeriet, at saaledes er det, at Opfindelsen er ikke Pastor Dahls, men at den stammer fra Foraaret 1924. Naar jeg nu har sagt dette, maa jeg tilføje, at jeg føler ingen Trang til at tage Afstand fra den Vurdering af dette Forhold, som den ærede Ordfører for Forespørgerne nylig foretog; han skal ikke af mig høre ilde for, at han bedømmer den af sin Kollega i Ministeriet Neergaard truffne Disposition paa den Maade, som han gjorde det for.

Den tredje Disposition eller rettere sagt Række af Dispositioner gjaldt Udbetalinger af den almindelige Reservefond til forskellige kirkelige Øjemed. Til disse Dispositioner foreligger der for det første Hjemmel i den kongelige Anordning af 24. Juli 1914, og dernæst er der til Overflod for flere Dispositioners Vedkommende søgt Samtykke af Tingenes Finansudvalg, med hvis Sanktion Udbetalingerne derefter har fundet Sted. Jeg mener derfor ikke, der kan være Tvivl om Ministerens Berettigelse til at træffe disse Dispositioner, saaledes som